

KOMENTÁŘ

7. 12. 2022

Dočasná pracovní neschopnost v Plzeňském kraji v roce 2021

Dočasná pracovní neschopnost v Plzeňském kraji v porovnání s minulým obdobím v důsledku pandemie covid-19 výrazně vzrostla. V počtu nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na druhém místě. Oproti roku 2020 se snížila průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti bylo v období let 2016–2021 nejvyšší v roce 2021. Na zvýšeném průměrném procentu dočasné pracovní neschopnosti se především podílelo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc.

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných dosáhl v roce 2021 v Plzeňském kraji hodnoty 68,78 a v rámci krajů byl druhý nejvyšší. Nejnižší hodnoty byly v tomto ukazateli zaznamenány v Hl. městě Praze (43,62) a v Jihomoravském kraji (56,15), naopak nejvyšší počet nově hlášených případů (72,86) měl Liberecký kraj. Oproti průměru ČR (58,51) byl počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných v Plzeňském kraji vyšší o 10,27 případů. Hodnota tohoto ukazatele vzrostla meziročně ve všech krajích, ve 12 ze 14 krajů se pohybovala nad republikovým průměrem. Nejvyšší meziroční nárůst (o 22,6 %) byl zaznamenán v Plzeňském kraji, nejnižší ve Zlínském kraji (o 5,4 %). Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných se v Plzeňském kraji zvýšil z 56,11 případů v roce 2020 na 68,78 případů v roce 2021. Na růstu počtu nově hlášených případů se zejména podílela pandemie covid-19. Výrazně vyšší počet nově hlášených případů v průběhu let 2019–2021 byl ovlivněn zrušením karenční doby od 1. 7. 2019, kdy zaměstnanci začali dostávat náhradu mzdy i za první tři dny nemoci.

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti činila v roce 2021 v Plzeňském kraji 32,99 kalendářního dne a v porovnání s ostatními kraji byla až šestá. Nejkratší doba trvání 1 případu v počtu kalendářních dní byla zaznamenána v krajích Královéhradeckém (32,18) a Libereckém (32,33), nejdelší dobu trvání měly kraje Zlínský (38,97) a Moravskoslezský (38,72). V porovnání s průměrnou dobou trvání 1 případu v ČR (34,47) byla doba trvání v Plzeňském kraji kratší o 1,48 kalendářního dne. Tento ukazatel se v Plzeňském kraji meziročně snížil o 13,9 %.

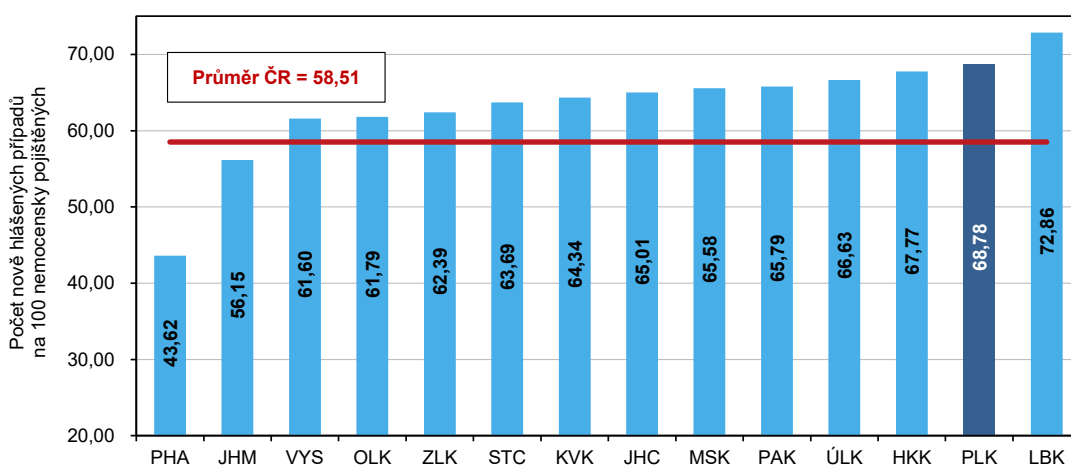
Průměrný denní stav dočasně práce neschopných dosáhl v roce 2021 v Plzeňském kraji 14 102 osob. Na celkovém průměrném denním stavu dočasně práce neschopných v ČR (260 136) se podílel Plzeňský kraj 5,4 %. Průměrný denní stav práce neschopných se zde meziročně zvýšil o 916 osob, tj. o 6,9 %. Výrazné meziroční zvýšení tohoto stavu v kraji bylo i zde ovlivněno pandemií covid-19.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti umožňuje sledovat kolik ze 100 nemocensky pojištěných je v průměru každý den v pracovní neschopnosti. V roce 2021 dosáhlo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Plzeňském kraji hodnoty 6,217

KOMENTÁŘ

a region se umístil v porovnání s ostatními kraji na pátém místě. Nejnižší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti bylo zaznamenáno v Hl. městě Praze (3,897) a Jihomoravském kraji (5,463), naopak nejvyšší v krajích Moravskoslezském (6,956) a Zlínském (6,660). V České republice činila hodnota průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti 5,525 a Plzeňský kraj byl v porovnání s tímto průměrem vyšší o 0,692 procentního bodu (dále jen p. b.), meziročně došlo u tohoto ukazatele ke zvýšení o 0,345 p. b.

Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných v krajích ČR v roce 2021

Dočasná pracovní neschopnost v krajích ČR v roce 2021

ČR, kraje	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti		Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti
		celkem	na 100 nemocensky pojištěných			
Česká republika	4 708 165	2 754 773	58,51	94 949 567	34,47	5,525
v tom kraje:						
Hl. město Praha	1 257 441	548 544	43,62	17 884 094	32,60	3,897
Středočeský	462 476	294 536	63,69	9 578 149	32,52	5,674
Jihočeský	232 041	150 856	65,01	5 268 264	34,92	6,220
Plzeňský	226 814	156 010	68,78	5 147 085	32,99	6,217
Karlovarský	80 287	51 659	64,34	1 812 310	35,08	6,184
Ústecký	275 733	183 720	66,63	6 228 037	33,90	6,188
Liberecký	150 867	109 926	72,86	3 553 637	32,33	6,453
Královéhradecký	200 777	136 057	67,77	4 377 647	32,18	5,974
Pardubický	204 005	134 216	65,79	4 411 634	32,87	5,925
Vysočina	177 136	109 115	61,60	3 913 127	35,86	6,052
Jihomoravský	514 708	289 031	56,15	10 264 067	35,51	5,463
Olomoucký	235 683	145 638	61,79	5 229 845	35,91	6,080
Zlínský	224 714	140 194	62,39	5 462 777	38,97	6,660
Moravskoslezský	465 483	305 271	65,58	11 818 894	38,72	6,956

KOMENTÁŘ

V roce 2021 bylo **průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví CZ-NACE** v ČR (po vyloučení individuálních údajů) nejvyšší v těchto oddílech: Bezpečnostní a pátrací činnosti (9,638 %), Výroba usní a souvisejících výrobků (9,211 %) a Výroba textilií (8,738 %).

Nejdelší **průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví CZ-NACE** v ČR (po vyloučení individuálních údajů) byla v roce 2021 zaznamenána v odvětvích: Bezpečnostní a pátrací činnost (55,74 kalendářního dne), Vodní doprava (53,77 kalendářního dne) a Poskytování ostatních osobních služeb (53,51 kalendářního dne).

Dočasná pracovní neschopnost v okresech Plzeňského kraje v roce 2021

Kraj, okresy	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti		Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti
		celkem	na 100 nemocensky pojištěných			
Plzeňský kraj	226 814	156 010	68,78	5 147 085	32,99	6,217
v tom okresy:						
Domažlice	16 422	11 387	69,34	363 223	31,90	6,060
Klatovy	23 641	16 363	69,21	576 189	35,21	6,677
Plzeň-město	108 367	68 553	63,26	2 141 970	31,25	5,415
Plzeň-jih	21 802	14 985	68,73	528 401	35,26	6,640
Plzeň-sever	19 174	13 988	72,95	455 586	32,57	6,510
Rokycany	16 685	12 776	76,57	476 606	37,30	7,826
Tachov	20 723	17 958	86,66	605 110	33,70	8,000

Na vyšším počtu nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných se v Plzeňském kraji v roce 2021 podílely hlavně okresy Tachov (86,66) a Rokycany (76,57). Nejnižší hodnoty dosáhl v tomto ukazateli okres Plzeň-město (63,26). Na 100 nemocensky pojištěných měl okres Tachov v porovnání s okresem Plzeň-město více o 23,40 nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti.

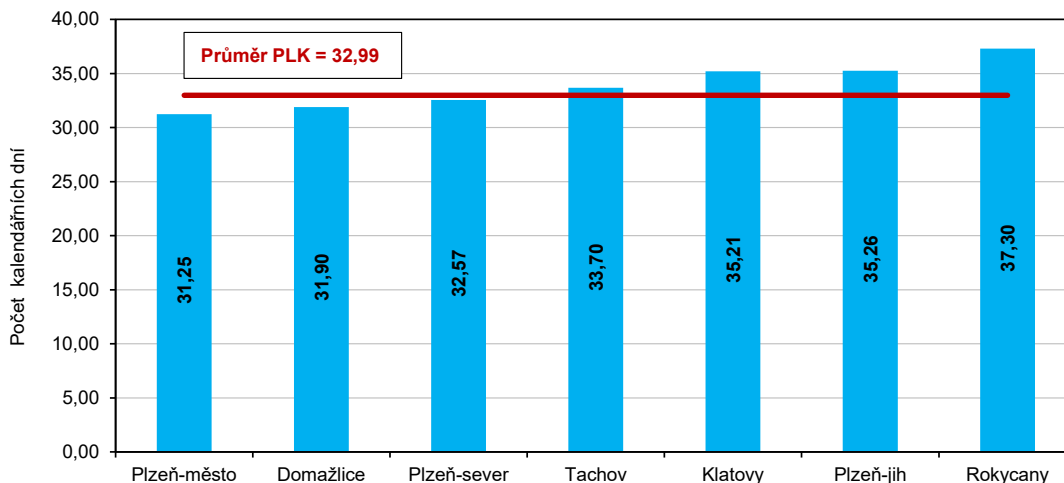
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti v kalendářních dnech byla v roce 2021 nejvyšší v okresech Rokycany (37,30) a Plzeň-jih (35,26), naopak nejnižší byla v okrese Plzeň-město (31,25). V porovnání s okresem Plzeň-město byla na Rokycansku průměrná doba trvání 1 případu delší o 6,06 kalendářního dne.

Nejvyšší **průměrné procento pracovní neschopnosti** bylo v roce 2021 zaznamenáno v okresech Tachov (8,000) a Rokycany (7,826), nejnižší dosáhl okres Plzeň-město (5,415). Rozdíl mezi okresy s nejvyšší a nejnižší hodnotou tohoto ukazatele (Tachov a Plzeň-město) činil 2,585 p. b.

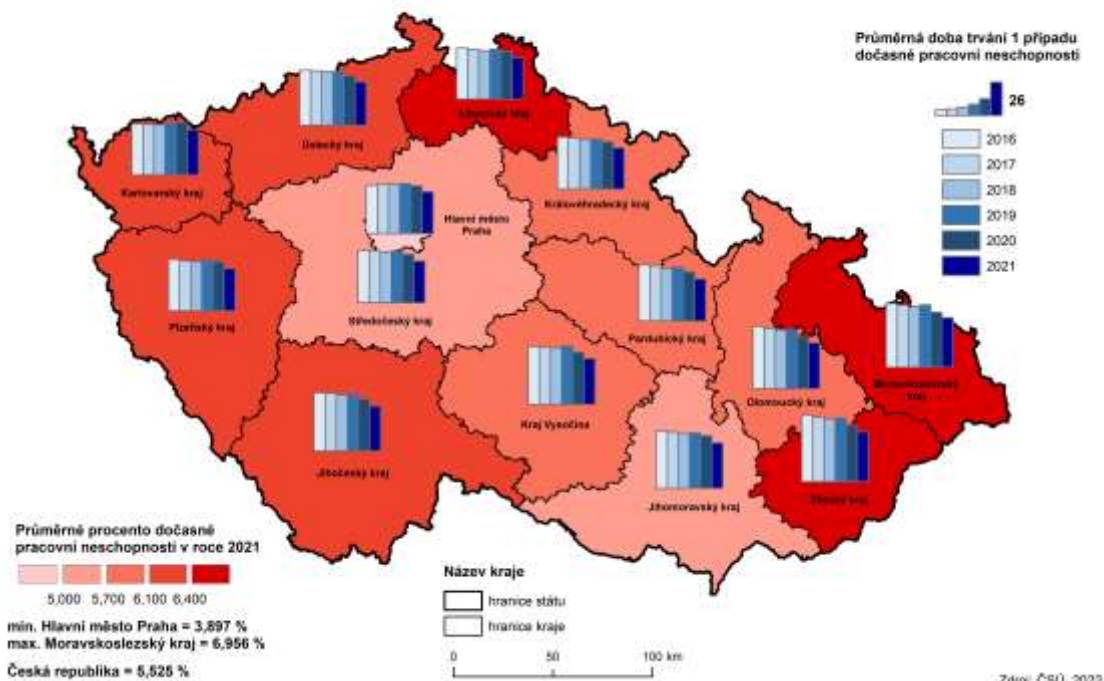
V období let 2016–2021 se zvýšil počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných ze 42,86 případů v roce 2016 na 68,78 případů v roce 2021, tj. zvýšení o 25,92 případů. Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti se ve sledované časové řadě zkrátila o 7,21 kalendářního dne. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti vzrostlo v roce 2021 v porovnání s rokem 2016 o 1,509 p. b. Průměrný denní stav práce neschopných se zvýšil z 10 394 případů v roce 2016 na 14 102 případů v roce 2021, tj. zvýšení o 35,7 %.

KOMENTÁŘ

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti v okresech Plzeňského kraje v roce 2021

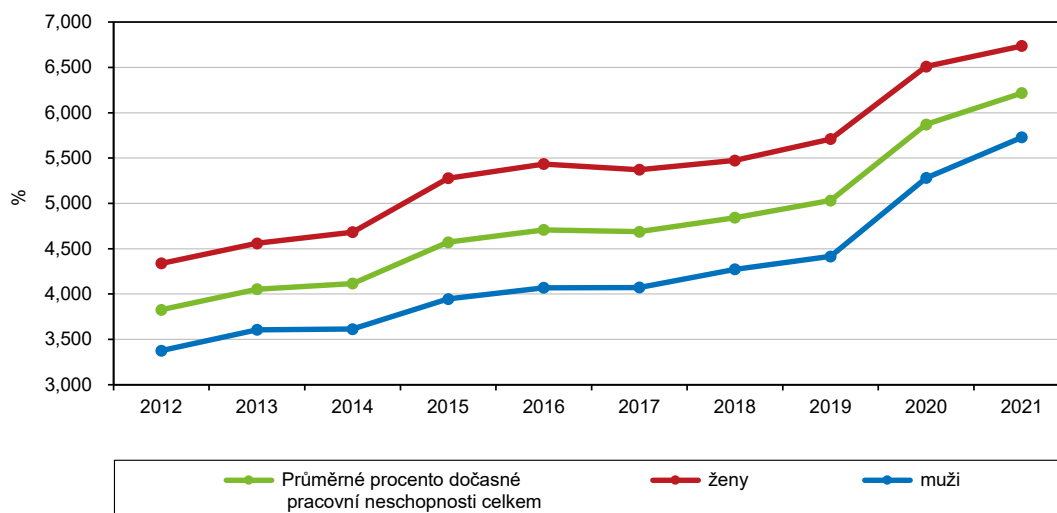

Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz

KOMENTÁŘ

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Plzeňském kraji

Rozdíly v ukazatelích pracovní neschopnosti v jednotlivých okresech a krajích ovlivňuje celá řada faktorů, mezi které můžeme zahrnout legislativní úpravy (zrušení karenční doby), zdravotní prevenci, dostupnost lékařské péče, pracovní podmínky, životní prostředí a mimořádné události (pandemie covid-19). Rovněž záleží na věkové a vzdělanostní struktuře nemocensky pojištěných a na výši průměrného výdělku.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví bylo vždy vyšší u žen než u mužů. V roce 2016 dosáhla hodnota ukazatele u žen 5,435 a u mužů 4,069, rozdíl mezi oběma pohlavími tak činil 1,366 p. b. V roce 2021 dosahovalo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti u žen 6,737 a u mužů 5,729 a rozdíl mezi oběma pohlavími činil 1,008 p. b. Mezi příčiny vytvářející rozdíly v pracovní neschopnosti mezi ženami a muži patří především rozdílný přístup k jejich zdravotnímu stavu a prevenci vůbec. Ženy dbají více o své zdraví než muži a častěji navštěvují lékaře, muži mají naopak větší tendenci svůj zdravotní stav podceňovat.

KOMENTÁŘ

Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v Plzeňském kraji

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíly 2021-2016
Průměrný počet osob nemocensky pojištěných	220 767	222 900	227 868	227 909	224 561	226 814	6 047
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti	94 631	97 619	104 953	105 839	125 999	156 010	61 379
v tom:							
pro nemoc	82 826	85 652	92 859	93 796	114 972	143 824	60 998
pro pracovní úrazy	3 368	3 332	3 246	3 008	2 791	2 899	-469
pro ostatní úrazy	8 437	8 635	8 848	9 035	8 236	9 287	850
Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti	3 804 302	3 813 884	4 028 068	4 186 918	4 826 046	5 147 085	1 342 783
v tom:							
pro nemoc	3 209 917	3 219 390	3 415 604	3 564 276	4 178 221	4 496 783	1 286 866
pro pracovní úrazy	176 413	166 918	170 037	157 488	161 366	161 378	-15 035
pro ostatní úrazy	417 972	427 576	442 427	465 154	486 459	488 924	70 952
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných	42,86	43,79	46,06	46,44	56,11	68,78	25,92
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti (kalendářní dny)	40,20	39,07	38,38	39,56	38,30	32,99	-7,21
v tom:							
pro nemoc	38,80	37,59	36,78	38,00	36,34	31,27	-7,53
pro pracovní úrazy	52,40	50,10	52,38	52,36	57,82	55,67	3,27
pro ostatní úrazy	49,50	49,52	50,00	51,48	59,06	52,65	3,15
Průměrný denní stav dočasné práce neschopných	10 394	10 449	11 036	11 471	13 186	14 102	3 708
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	4,708	4,688	4,843	5,033	5,872	6,217	1,509
v tom:							
pro nemoc	3,973	3,957	4,107	4,285	5,084	5,432	1,459
pro pracovní úrazy	0,218	0,205	0,204	0,189	0,196	0,195	-0,023
pro ostatní úrazy	0,517	0,526	0,532	0,559	0,592	0,591	0,074
Smrtelné pracovní úrazy ¹⁾	10	5	5	2	11	8	-2

¹⁾ zdroj: Státní úřad inspekce práce

Více naleznete v následující publikaci zde: [Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v České republice - rok 2021 | ČSÚ \(czso.cz\)](#).

Kontakt:

Ing. Zuzana Trnečková
Krajská správa ČSÚ v Plzni
Tel.: 377 612 253
E-mail: zuzana.trneckova@czso.cz